დოროთეა ბრუკის გზა წმიდა ტერეზამდე

ანუ წმინდანის სახე ჯორჯ ელიოტის რომან „მიდლმარჩის“ ყოფით პერსონაჟებში

ია ჯეჯელავა

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია, რომანული ფილოლოგია) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა
(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: პაატა ჩხეიძე, სრული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2021

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

ია ჯეჯელავა, 20.06.2021

სარჩევი

აბსტრაქტი iii

Abstract iv

შესავალი 1

თავი პირველი 6

ახალი კრიტიკა და ახლო კითხვის მეთოდი 6

ჰერმენევტიკა, როგორც მხატვრული ტექსტის ინტერპრეტაციის თეორია 12

სათაური და მისი მნიშვნელობა ტექსტის ანალიზისას 17

ვიქტორიანული ეპოქა, „მიდლმარჩი“ და ალტრუიზმი 21

თავი მეორე 26

დოროთეა ბრუკი და მიდლმარჩის ყოფითი სახეები 26

დოროთეა ბრუკი და წმიდა ტერეზა 40

დოროთეა ბრუკი და ანტიგონე 51

დასკვნა 58

დანართი N1 – Bernini, Gian Lorenzo, Ecstasy of Saint Teresa 65

ბიბლიოგრაფია 66

ძირითადი ლიტერატურა 66

დამხმარე ლიტერატურა 66

აბსტრაქტი

ფრენკ რეიმონდ ლივისი ჯორჯ ელიოტს ვიქტორიანული ეპოქის ერთ-ერთ ,,დიდ ინგლისელ რომანისტად“ განიხილავს და გამოკვეთს ავტორის განსაკუთრებულ გატაცებას ზნეობრივი საკითხებით.

წინამდებარე ნაშრომი იკვლევს ჯორჯ ელიოტის ,,მიდლმარჩის“ პროტაგონისტის, დოროთეა ბრუკის, მორალურ-ზნეობრივ განვითარებას მიდლმარჩის მიკროკოსმოსის ყოფითი პერსონაჟების ფონზე. ახლო კითხვის მეთოდის გამოყენებით დგინდება, რა მიმართება არსებობს დოროთეა ბრუკსა და წმიდა ტერეზა ავილელს შორის, რამდენად აღწევს პროტაგონისტი განვითარების იმ საფეხურს, რომ თანამედროვე ეპოქის წმიდა ტერეზად ჩაითვალოს. მნიშვნელოვანია იმის განსაზღვრაც, თუ რამ განაპირობა ჯორჯ ელიოტის გადაწყვეტილება, დოროთეა ბრუკისა და ანტიგონეს სახეები გაეიგივებინა. ნაშრომი იკვლევს კონტის პოზიტივისტური ეკლესიის, ალტრუიზმის (vivre pour autrui) იდეის გავლენას ჯორჯ ელიოტის ინტელექტუალურ და ემოციურ მისწრაფებებსა და საანალიზო რომან ,,მიდლმარჩის“ პათოსზე.

კვლევის შედეგები ადასტურებს ავტორის დამოკიდებულების მართებულობას - ინდივიდი, მისი მისწრაფებები, ყალიბდება ყოფითი ურთიერთობის ფონზე, ,,მეს“ ფორმირება ხდება სოციუმთან ურთიერთობით.

საძიებო სიტყვები: ვიქტორიანული რომანი, დოროთეა და წმიდა ტერეზა, ყოფითი სახეები, ანტიგონე, ახლო კითხვა.

Abstract

F. R. Leavis considers George Eliot to be one of the "great English novelists", putting special emphasis on the author's engrossment in ethical issues.

The following thesis paper researches the moral and ethical development of Dorothea Brooke (the protagonist of George Eliot's *Middlemarch*) among worldly-wise characters living in Middlemarch microcosm. The study using close reading method shows the connection between Dorothea Brooke and Saint Teresa of Ávila highlighting whether the protagonist reaches the stage of development when one could be considered a modern St Teresa. One of the main aspects studied is determining what George Eliot's condition is when identifying Dorothea Brooke's character with Antigone. The focus of the research is the influence of Comte inspired positivist church and altruistic ideas (vivre pour autrui) on George Eliot's intellectual as well as emotional aspirations and on the pathos of *Middlemarch,* the novel analyzed.

The study proves the preciseness of the author's attitude – an individual, one's aspirations, are formed on the basis of connecting with worldly-wise people, "self" is shaped by social interactions.

Keywords: Victorian novel, Dorothea and St Teresa, worldly-wise portraits, Antigone, close reading.